

Esko Sarasmon valokuvien **digitointi** ja arkiston **materiaalin inventointi** helmi-maaliskuussa 2024

Projektin aluksi käytiin läpi kuva-arkistossa olevaa Arkeologia-kansiota (HM kaivaukset ym. Arkeologia), josta valokuvattiin negatiivit ja skannattiin vedokset, jotka koskivat arkeologisia kaivauksia tai kohteita, lopuksi myös muut negatiivit. Valokuvattavia negatiiveja oli 69 kpl ja skannattavia vedoksia 103 kpl. Tämän jälkeen kuvia käsiteltiin kuvankäsittelyohjelmalla (Photoshop), minkä jälkeen kuvat tallennettiin Siiriin. Arkeologia-kansiosta koko kuvamateriaali on nyt talletettu Siiriin.

Tämän vaiheen ollessa käynnissä alettiin käydä läpi myös PMM:n arkistossa säilytettäviä, Esko Sarasmon jäämistöä sisältäviä laatikoita. Laatikoita on kolme, yksi suuri, mm. Linnosaaren materiaalia sisältävä laatikko, ja kaksi pienempää, kansiotyylisempää laatikkoa. Toisessa näistä on Vilusenharjua koskevaa materiaalia ja toisessa muita esihistoriallisia kohteita koskevaa materiaalia. Laatikoista löytyi negatiiveja ja vedoksia, jotka kuvattiin ja skannattiin, käsiteltiin ja tallennettiin Siiriin. Negatiiveja oli 238 kpl ja vedoksia 37 kpl. Sarasmon jäämistön valokuvamateriaalista lähes kaikki löydetty on talletettu Siiriin. Tallettamatta jäivät tuplakappaleet sekä Linnosaaren -77 diat, sillä sama kuvamateriaali oli valokuvattu ja käsitelty Linnosaarta koskevissa kinofilmeissä.

Kuva-arkiston Arkeologia-kansion ja PMM:n arkiston digitoidusta valokuvamateriaalista on laadittu excel-
taulukko (Sarasmon kuvat -projekti 2024 kuvaluettelo).

Etenkin Linnosaaren valokuvamateriaalia löytyi useita negatiiveja (yli 190 kpl, joista 156 kaivauskuvia), joten kuvien digitointi vei enemmän aikaa kuin oli arvioitu. Linnosaaren kaivauskuvista ei myöskään ollut kuvaluettelo, vaan kuvien ohessa oli käsin kirjoitettuja lappuja, mikä osaltaan hidasti Linnosaaren kuvamateriaalin digitointia. Digitoinnin ohella laadittiin karkea kuvaluettelo Linnosaaren kaivausten kuvista. Diakuvien kuvatekstejä ei ehditty luetteloida. Kyseisiä diakuvia ei löytynyt Sarasmon jäämistöstä tai kuva-arkiston Arkeologia-kansiosta.

Valokuvia pyrittiin ajan salliessa linkittämään Siirissä arkeologiseen hankkeeseen, kohteeseen ja/tai esineeseen.

PMM:n arkiston materiaalia läpikäydessä tuli ilmi myös tarve nopealle, koko kolmen laatikon materiaalin inventoinnille. Laatikoiden sisältö on listattu omaan excel-taulukkoon (Sarasmon jäämistö -laatikot – inventointi 2024).

Projektin aikana sovittiin kuva-arkiston ja maakuntamuseon kesken, että maakuntamuseon arkistossa säilytetyt negatiivit ja vedokset siirrettäisiin talteen kuva-arkistoon. Maakuntamuseon arkistoon jäivät vain vedokset, joista siirrettiin kuva-arkistoon negatiivi tai vedoksien tuplakappaleita. Siirrettävät kuvat valmisteltiin ja pakattiin projektin aikana siirtovalmiiksi. Tätä työtä ei ollut laskettu alun perin mukaan projektiin, joten myös se vei osaltaan muilta töiltä varattua aikaa. Kuvat siirrettiin kuva-arkistoon kahdessa kansiossa (molemmissa teksti "HM PMM arkisto, Esko Sarasmon jäämistö" ja lisätietoja).

Valokuvat on talletettu Siirin lisäksi ulkoiselle kovalevyille. Kovalevyille on talletettu myös negatiivien kuvat (RAW-tiedostot, ennen kuvankäsittelyä).